Regretăm că nu vă putem publica opera
(rapoarte de lectură ale editorului)

Autori anonimi. *Biblia*

Trebuie să spun că, în momentul în care am început să citesc manuscrisul şi pe parcursul primelor sute de pagini, am fost entuziasmat. Este plin de acţiune şi găsim tot ceea ce cititorul cere astăzi de la o carte de actiune: sex (mult), cu adultere, sodomie, crime, incesturi, războaie, masacre şi aşa mai departe.
Episodul cu Sodoma şi Gomora, cu travestiţii care se dau drept îngeri, este rabelaisian; aventurile lui Noe sunt Jules Verne în stare pură; fuga în Egipt este o poveste care va fi cu siguranţă ecranizată într-o zi... Pe scurt, un veritabil roman-fluviu, bine construit, care nu se zgârceste la lovituri de teatru, plin de imaginaţie, cu cantitatea perfectă de mesianism pentru a plăcea, fără să cadă în tragic.
Apoi, mergând mai departe, mi-am dat seama că este vorba de fapt de o antologie din diferiţi autori, cu numeroase, prea numeroase bucăţi de poezie, dintre care unele sincer sunt chiar mediocre şi plictisitoare; veritabile lamentaţii fără cap şi fără coadă. Rezultatul este un ghiveci monstruos care riscă să nu placă la nimeni din cauză că are de toate. În plus, va fi o problemă spinoasă pentru a împarţi drepturile între diferiţii autori, mai ales că cel care a stabilit textul nu tratează în numele tuturora. Dar nu îi gasesc numele nicăieri, nici chiar în index, ca şi cum ar fi avut o reticenţă să îl menţioneze. Personal, aş fi pentru a studia publicarea primelor cinci cărţi . Aici am merge pe un teren sigur. Cu un titlu de genul "Disperaţii de la Marea Roşie".

Homer. *Odiseea*

Opera este pe gustul meu: povestea este frumoasă, pasionantă, plină de aventuri. Are exact cât îi trebuie din dragoste, fidelitatea conjugală şi escapadele adultere (excelent personajul Calypso: o adevărată mâncătoare de barbaţi); avem chiar şi un moment "lolitesc" cu mica Nausicaa, unde autorul spune... nespunând nimic, dar pana la sfarşit, reuşeşte să te incite. Găsim şi lovituri de teatru, uriaşi cu un singur ochi în mijlocul frunţii, canibali, şi chiar droguri, dar mai puţin decât limita admisă de lege, pentru că, din câte ştiu, lotusul nu este interzis de Narcotics Bureau. Scenele finale sunt în cea mai bună tradiţie western; cearta este puternică şi episodul cu arcul este povestit cu un magistral simţ al suspansului.
Altceva ce să spun? Se citeste mult mai uşor decât prima carte a aceluiaşi autor, prea statică cu insistenţa ei pentru unitatea de loc, plictisitoare prin abundenţa peripeţiilor - căci, la cea de-a treia bătălie şi la al doilea duel, cititorul a înţeles deja mecanismul. În plus, am văzut cum povestea lui Patrocle şi Ahile, cu izul ei de homosexualitate latentă ne-a dezvăluit chestii despre judecătorul de pace din Lodi. Nu este şi cazul celei de-a doua lucrări: totul merge înspre perfecţiune; până la tonul care este mai calm, gândit, dacă nu gânditor. [...] Pe scurt, acest Homer are clasă şi este într-adevăr tare. Prea tare, aş spune... Mă întreb dacă totul merge chiar aşa de bine. Da, bineînţeles, cu cât scrie mai mult, cu atât se ameliorează (şi cea de-a treia carte a lui va fi trăsnet), dar ceea ce ma lasă perplex - şi mă împinge să dau un aviz defavorabil - , sunt complicaţiile pe

care le vom întâlni pe planul drepturilor de autor. Am vorbit despre asta cu Eric Linder şi am înţeles că nu vom putea regla problema chiar uşor.
Mai întâi, este imposibil să-l gasim pe autor. Aceia care l-au cunoscut spuneau că, oricum, era o corvoadă să discuţi cu el mici modificări aduse textului, pentru că era miop ca o cârtiţa, nu reuşea să urmărească manuscrisul şi dădea impresia că nu îl cunoaşte foarte bine. Cita din memorie, nu era sigur că a scris exact aşa, pretindea că copistul făcuse modificări. L-a scris el însuşi sau nu e decât un pseudonim?
Până aici nimic rău: meseria de editor a devenit o artă, aşa încât multe cărţi confecţionate chiar la redacţie au devenit excelente afaceri editoriale. Dar, pentru cea de-a doua carte, sunt prea multe ambiguităţi. Linder mă asigură că drepturile nu aparţin lui Homer, pentru că trebuie să ţinem cont şi de unii aezi eolieni care ar fi scris unele pasaje. După opinia unui agent literar din Chios, drepturile revin rapsozilor locali care au îndeplinit practic o muncă de negri, dar nu ştim dacă şi-au înregistrat opera la societatea autorilor din localitate. Un agent din Smirna susţine că toate drepturile îi revin lui Homer şi, pentru că e mort, toate drepturile revin oraşului care trebuie să încaseze câştigul. Însă nu este singura localitate care poate pretinde drepturi. Imposibilitatea de a stabili dacă şi când omul nostru a murit ne împiedică să aplicăm legea nr. 43 cu privire la operele publicate după cincizeci de ani de la moartea autorului.
[...]
Regret mult, pentru că această carte merită efortul. Noi nu ne putem permite să ne mai jucam de-a detectivii. Voi lăsa deci afacerea să cadă.
[...]

Proust Marcel. ***În căutarea timpului pierdut***

În mod sigur, este o operă importantă, poate un pic cam lungă, dar, împarţind-o în volume de buzunar, ar putea să se vândă.
Atenţie, însa nu oricum! Este necesar un mare efort editorial: de exemplu, trebuie revăzută toata punctuaţia. Frazele sunt prea laborioase; multe iau o pagină întreagă. Cu un bun rewriting care să le aduca la 2-3 rânduri fiecare, tăind pe masură şi utilizând mai des alineatul, am putea obţine ceva din acest text.
Dacă autorul nu este de acord, mai bine o lăsăm baltă. Sub forma sa actuală, opera este - cum să spun? - prea astmatică.